

राज्यातील सर्व कामगार संघटना व कामगार
मंडळ यांनी दि. २५ जानेवारी रोजी राष्ट्रीय
मतदार दिन राबविण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन,
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग
शासन परिपत्रक क्र.संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र.२८/कामगार-९
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दि. २३ जानेवारी, २०२४

वाचा:- अपर मुख्य सचिव तथा मुख्य निवडणूक अधिकारी यांचे अर्धशासकीय पत्र
क्र. संकीर्ण-२०२३/प्र.क्र.७४५/२३/३३, दिनांक १९ जानेवारी, २०२४.

शासन परिपत्रक :-

दि.२५ जानेवारी, १९५० रोजी भारत निवडणूक आयोगाची स्थापना झाली. भारत निवडणूक आयोगाचा हा स्थापना दिवस २०११ पासून संपूर्ण देशभरात -राष्ट्रीय मतदार दिन म्हणून साजरा केला जातो. राष्ट्रीय मतदार दिन साजरा करण्याचा मुख्य उद्देश हा मतदारांना, विशेषतः नवमतदारांना मतदार यादीत नाव नोंदणीसाठी प्रोत्साहन देणे, सुलभरीत्या त्यांची नाव नोंदणी करून घेणे, हा आहे. देशातील मतदारांना समर्पित केलेल्या या दिवसाचा उपयोग मतदारांचा निवडणूक प्रक्रियेतील सहभाग वाढावा म्हणून त्यांना जागरूक करण्यासाठी केला जातो. राष्ट्रीय मतदार दिनाच्या कार्यक्रमात नवमतदारांचा सत्कार करून त्यांना मतदार ओळखपत्र दिले जाते.

२. या पार्श्वभूमीवर राष्ट्रीय मतदार दिनाचे महत्त्व राज्यातील सर्व कामगार संघटना व कामगारमंडळामध्ये रुजावे यासाठी दि. २५ जानेवारी रोजी राष्ट्रीय मतदार दिन दरवर्षी अनिवार्यपणे साजरा करण्यात यावा. सदर दिवशी पुढीलप्रमाणे कार्यक्रमाला आयोजन करण्यात यावे :

- कामगार संघटना व कामगारमंडळाच्या मतदार जागृती मंडळांतर्गत राष्ट्रीय मतदार दिनाचा कार्यक्रम घेण्यात यावा.
- कामगार संघटना व कामगारमंडळामधील अधिकारी / कर्मचारी यांच्यामध्ये मताधिकार, निवडणूक, लोकशाही याविषयी जाणीव - जागृती निर्माण करण्यासाठी विविध स्पर्धा घेण्यात याव्यात : निबंध, वक्तृत्व, रांगोळी, चित्रकला, भित्तिपत्रक (पोस्टर), रील (एक मिनिटांचे व्हिडिओ), मीम, गाणे, विडंबन काव्य, घोषवाक्य इ. स्पर्धा.
- मताधिकार, लोकशाही यांसंबंधी परिसंवाद, व्याख्यान यांचे आयोजन करावे.
- आस्थापनामधील अधिकारी, कर्मचारी यांच्यासोबत लोकशाहीवर निष्ठा ठेवण्यासंबंधी शपथ घेण्याचा कार्यक्रम घेण्यात यावा. (मराठी, हिंदी आणि इंग्रजी भाषांतील शपथेचा नमुना सोबत जोडलेल्या परिशिष्टात देण्यात आलेला आहे.)

आस्थापनांना उपरोल्लिखित उपक्रमांशिवाय इतरही पद्धतीने राष्ट्रीय मतदार दिन साजरा करता येईल. तसेच, सदर कार्यक्रम साजरा करताना कोविड-१९ संबंधी नियमांचे पालन करण्यात यावे.

३. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०२४०१२३१५२०१९५३१० असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(स्वप्निल कापडणीस)

उप सचिव, महाराष्ट्र राज्य

सोबत - परिशिष्ट-१

प्रत -

१. मा. अपर मुख्य सचिव तथा मुख्य निवडणूक अधिकारी मंत्रालय, मुंबई.
२. प्रधान सचिव (कामगार) यांचे स्वीय सहायक, उदयोग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
३. कामगार आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
४. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ (MIDC), महाराष्ट्र राज्य.
५. विकास आयुक्त, असंघटीत कामगार, एलफिन्स्टन रोड, मुंबई.
६. संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, वांद्रे (पूर्व), मुंबई.
७. संचालक, बाष्पके, वांद्रे (पूर्व), मुंबई.
८. संचालक, नारायण मेघाजी लोखंडे, महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था, परेल, मुंबई.
९. कल्याण आयुक्त, महाराष्ट्र कामगार कल्याण मंडळ, एलफिन्स्टन रोड, मुंबई.
१०. प्रबंधक, औद्योगिक व कामगार न्यायालय, प्रशासकीय इमारत, मुंबई.
११. सचिव तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र इमारत व इतर बांधकाम कामगार कल्याणकारी मंडळ, वांद्रे (पूर्व) मुंबई.
१२. जिल्हाधिकारी तथा जिल्हा निवडणूक अधिकारी, सर्व जिल्हे.
१३. सर्व कामगार संघटना
१४. निवड नस्ती/ कामगार-९.

परिशिष्ट-१

राष्ट्रीय मतदार दिवस

मतदारांसाठी प्रतिज्ञा

मराठी

“आम्ही, भारताचे नागरिक, लोकशाहीवर निष्ठा ठेवून, याद्वारे, प्रतिज्ञा करतो की, आपल्या देशाच्या लोकशाही परंपरांचे जतन करू आणि मुक्त निःपक्षपाती व शांततापूर्ण वातावरणातील निवडणूकांचे पावित्र्य राखू व प्रत्येक निवडणूकीत निर्भयपणे तसेच धर्म, वंश, जात, समाज, भाषा यांच्या विचारांच्या प्रभावाखाली न येता किंवा कोणत्याही प्रलोभनास बळी न पडता मतदान करू.”

हिंदी

“हम, भारत के नागरिक, लोकतंत्र मे. अपनी पूर्ण आस्था रखते हुए यह शपथ लेते हैं की हम अपने देश की लोकतांत्रिक परम्पराओंकी मर्यादा को बनाए रखेंगे तथा स्वतंत्र, निष्पक्ष एवं शांतिपूर्ण निर्वाचन की गरिमा को अक्षुण्ण रखते हुए, निर्भीक होकर, धर्म, वर्ग, जाति, समुदाय, भाषा अथवा अन्य किसी भी प्रलोभन से प्रभावित हुए बिना सभी निर्वाचनो में अपने मताधिकार का प्रयोग करेंगे.”

English

“We, the citizens of India, having abiding faith in democracy, hereby pledge to uphold the democratic traditions of our country and the dignity of free, fair and peaceful elections, and to vote in every election fearlessly and without being influenced by considerations of religion, race, caste, Community language or any inducement.”

*****